

Anniina Korpi

SISKOT-LEIRI

**Kokkolan suomalaisen seurakunnan tyttöleiri 13-16-
vuotiaille**

Opinnäytetyö

KESKI-POHJANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminta ja nuorisotyö

Syyskuu 2009

TIIVISTELMÄ

Yksikkö Humanistinen ja kasvatusala, Ylivieskan yksikkö	Aika Maaliskuu 2010	Tekijä/tekijät Anniina Korpi
Koulutusohjelma Kansalaistoiminta ja nuorisotyö		
Työn nimi Siskot-leiri. Kokkolan suomalaisen seurakunnan tyttöleiri 13-16-vuotiaille		
Työn ohjaaja KT Reetta Leppälä	Sivumäärä 37 + 2 liitettä	
Työelämäohjaaja Kokkolan suomalaisen seurakunnan nuorisotyönohjaaja Seija Pekola		
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli olla mukana toteuttamassa ja tutkimassa Kokkolan suomalaisen seurakunnan järjestämää 13-16-vuotiaille tytöille suunnattua Siskot-leiriä. Leirillä pohdittiin viikonlopun ajan tyttönä olemista ja naiseksi kasvamista. Kirjallisen kyselyn avulla selvitettiin mitä leiriläiset pitivät leiristä kokonaisuutena ja sen ohjelmaosioista, miten leiriä voisi kehittää ja miksi on hyvä, että seurakunta järjestää 13-16-vuotiaille tytöille Siskot-leirin kaltaista toimintaa. Kyselyyn osallistui yhteensä 16 tyttöä, joista 13 oli leiriläisiä ja 3 ”isosiskoja”.</p> <p>Teoriaosuudessa käsiteltiin 13-16-vuotiaan tytön elämää - nuoren tytön fyysisiä, sosiaalisia, henkisiä ja hengellisiä kehitysvaiheita sekä häntä ympäröivää maailmaa. Teoriaosuutta seurasi leiripäiväkirja, joka koostettiin leirin aikana. Päiväkirja kertoo leirin kulusta ja siellä tehdyistä havainnoista.</p> <p>Tutkimuksessa kävi ilmi, että leiriläiset pitivät leiristä hyvin paljon. Ohjelmaosioista parhaimman arvosanan sai juhlaillallinen: 3,5 (enimmäispistemäärä oli 4). Leiriläiset toivoivat ensi vuoden leirille enemmän toisiinsa tutustumista ja ulkonäköön liittyväksi teemaksi hiustyylejä. Leiriläisten mielestä Siskot-leiri on hyvä idea ja mahdollisuus ”tyttöjen jutuille”. Noin puolet vastaajista toivoi myös sekaleirejä tarjontaan.</p>		
Asiasana Tytöt, sukupuoli, nuoret, varhaisnuoret, seurakunta, leirit, kehityspsykologia, naiseus, ja nuorisokulttuuri.		

ABSTRACT

<p>CENTRAL OSTROBOTHNIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES Humanities and Education, Ylivieska</p>	<p>Date March 2010</p>	<p>Author Anniina Korpi</p>
<p>Degree programme Civic Activity and Youth Work</p>		
<p>Name of thesis Sisters-camp. Girls' camp for ages 13 to 16 organised by the Finnish parish of Kokkola.</p>		
<p>Instructor Ed.D Reetta Leppälä</p>	<p>Pages 37 + 2 appendices</p>	
<p>Supervisor A Youth Worker of Kokkola's Finnish parish Seija Pekola</p>		
<p>The purpose of this thesis was to be part of carrying out and studying Sisters-Camp for girls aged from 13 to 16 organized by the Finnish parish of Kokkola. In the camp themes of being a girl and becoming a woman were discussed. The participants were given a questionnaire in order to find out what the campers thought about the whole camp and the camp's programs, how to develop the camp and why they think it is good that the parish organizes activities like the Sisters-Camp for them. The questionnaire was replied by 16 people, of which 13 were campers and 3 were "big sisters".</p> <p>The theory section concentrates on the life of 13 to 16 years-old girl's life. The focus is on a young girl's physical, social, mental and spiritual development and the world around her. After the theoretical section there is my camp diary written during the camp. It tells about the days in the camp and the things that I noticed.</p> <p>The thesis revealed that the campers liked the camp very much. The banquet had the top scores compared to other activities: its score was 3.5 (max score was 4). The girls' wished that in the next year's camp there would be more getting to know each other and that the next year's beauty theme would be hairstyles. Campers thought that Sisters-Camp is a good idea and a chance to talk about "girls' things". About a half of the respondents wished for camps where boys can come, too.</p>		
<p>Key words Girls, gender, teens, parish, camps, developmental psychology, womanhood, ja youthculture.</p>		

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 13-16-VUOTIAAN TYTÖN MAAILMA	3
2.1 Fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset muutokset eri ikäkausien aikana.....	3
2.1.1 Varhaisnuoruus	3
2.1.2 Varsinainen nuoruus	4
2.1.3 Jälkinuoruus.....	5
2.2 Tytön ympärillä	5
2.2.1 Kasvata tytöstä nainen	5
2.2.2 Grl - media ja teknologia tytön elämässä.....	7
2.2.3 "Sisters! 4 ever 2gether!" – tytön kaverit	8
3 TYTÖN HENGELLISYYS	9
3.1 Nuoren hengellisyys.....	9
3.2 Kirkon paikka tytön elämässä	10
3.3 Tytön paikka kirkossa	11
3.4 Kokkolan suomalaisen seurakunnan varhaisnuoriso- ja nuorisotyön tarjonta 13-16-vuotiaille tytöille	11
4 MISTÄ ON SISKOT-LEIRI TEHTY	13
4.1 Leirin tavoitteet	13
4.2 Leirinohjaajat	13
4.3 Isosiskot	13
5 LEIRIPÄIVÄKIRJA	15
5.1 Perjantai	15
5.1.1 Aloitus.....	15
5.1.2 Sonjan tyylijuttu osa 1.....	16
5.1.3 Anna minulle itseni – ilta naiseudelle.....	16
5.2 Lauantai	18
5.2.1 Aamuhartaus	18

5.2.2 Sisaruuden verkosto	18
5.2.3 Naisellisuuspatsaat	19
5.2.4 Wild Child-elokuva	20
5.2.5 Sonjan tyylijuttu osa 2.....	21
5.2.6 Juhlailallinen.....	21
5.2.7 Kynttilärataa pitkin iltahartauteen	22
5.3 Sunnuntai	22
5.3.1 Aamupalaa ruumiille ja sielulle	22
5.3.2 Vastauksia ja ideakortteja	23
5.3.3 Kysely.....	23
5.3.4 Lopetus	24
6 TUTKIMUKSEN TAVOITE JA MENETELMÄT	25
6.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelmat	25
6.2 Tutkimusmenetelmä ja tutkimuskohteen kuvaus.....	26
6.3 Tutkimusaineiston analysointi.....	27
6.4 Tutkimuksen luotettavuus.....	27
7 TULOKSET.....	29
7.1 Mielenpitoet yksittäisistä ohjelmaosioista	29
7.2 Leiriläisten mielenpitoet leiristä kokonaisuutena.....	31
7.3 Leirin kehittämisehdotuksia.....	32
7.4 Siskot-leirin kaltaisen toiminnan kannattavuus	33
8 POHDINTA.....	34
LÄHTEET.....	36

LIITTEET

1 JOHDANTO

Kun 13-16-vuotias nuori naisenalku ei koe lastenleirejä omakseen ja rippileiri on vasta edessäpäin tai mukavana muistona menneestä kesästä leiriläisenä tai isose-
na, mitä sitten jää? Monissa seurakunnissa kohotellaan olkapäitä, kun mietitään
kenelle 13-14-vuotiaat kuuluvat: varhaisnuorisotyölle vai nuorisotyölle? Entä sit-
ten kun kyse on vieläpä tytöistä, jotka käyvät elämänsä mullistavinta aikaa muut-
tuvan ulkonäkönsä ja minäkuvansa sekä muiden naiseuteen kuuluvien mysteeris-
ten asioiden kanssa? Kokkolan suomalaisessa seurakunnassa varhaisnuorisotyön
tyttötyöntekijä Seija Pekola ja nuorisotyöntekijä Heli Järvi vastasivat tällaisiin ih-
mettelyihin, yhdistivät ammattitaitonsa ja järjestivät syksyllä 2008 Siskot-leirin,
joka keräsi leirikeskuksen täyteen tyttöjä. Leiri sai jatkoa syksyllä 2009, joten leiril-
le oli siis selvästi kysyntää.

Itse kiinnostuin viimevuosina esillä olleesta ”Helmijuttu”- kirkon tyttöprojektista.
Alun perin ajatuksenani oli tutkia Kokkolan suomalaisessa seurakunnassa pitä-
määni Tyttöjen angsti -solua eli tytöille suunnattua raamattupiiriä. Yhdessä Peko-
lan kanssa pohdimme tutkittavan toiminnan ajallista laajuutta ja hän ehdotti mi-
nulle opinnäytetyön aiheeksi Siskot-leiriä, johon pitämäni ryhmän tyttöjäkin on
tulossa. Hän myös suostui työn hankkeistajaksi. Minua myös kiinnostaa työelä-
mään päästyäni kehittää edelleen tytöille suunnattuja työmuotoja.

Tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia 13-16-vuotiaita tyttöjä viikonloppuleirin ajan
– miten he kokivat leirin ja pitivätkö he sen kaltaisen toiminnan tärkeänä. 13 leiri-
läistä ja 3 isostyttöä vastasivat kyselyyn, jossa he saivat antaa palautetta leiristä.
Palautekaavakkeen kysymykset koskivat yksittäisiä ohjelmaosuuksia, koko leiriä
ja ensi vuoden Siskot-leiriä.

Opinnäytetyöni auttaa varhais- ja nuorisotyöntekijöitä tutustumaan syvemmin tyttöyden maailmaan, saamaan ideoita jo olemassa oleviin tai uusiin toimintamuotoihin ja mahdollisesti samankaltaisen leirin toteuttamiseen.

2 13-16-VUOTIAAN TYTÖN MAAILMA

Jotta ymmärtäisi 13-16-vuotiaan tytön maailmaa, on ensimmäisenä on käytävä läpi mitä hänen elämäänsä kuuluu. Mitkä tekijät muokkaavat tytöstä sellaisen kuin hän on ja mitä kehitystehtäviä nuoren naisen on käytävä läpi?

2.1 Fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset muutokset eri ikäkausien aikana

Nuoruus kestää 12-vuotiaasta 22-vuotiaaseen asti. Nuoruusikä voidaan jakaa kolmeen eri vaiheeseen: varhaisnuoruus eli 12-14-vuotiaat, varsinainen nuoruus eli 15-17-vuotiaat ja jälkinuoruus 18-22-vuotiaat. (Aalberg & Siimes 2007, 68). Leiriläiset ovat 13-16-vuotiaita. He elävät varhaisnuoruutta ja varsinaista nuoruutta. Työssä käsiteltiin myös jälkinuoruutta, koska isosiskot elävät osittain jo kyseistä vaihetta.

2.1.1 Varhaisnuoruus

Varhaisnuorelle kaikki on uutta ja hämmentävää. Ruumis näyttää oudolta ja mieliala vaihtelee. Tyttöillä muutokset alkavat aikaisemmin kuin pojilla eli noin 10-12-vuoden iässä. Fyysiset muutokset kestävät 16 ikävuoteen saakka. Nuorille yhteisten kasvumuutosten, pituuden ja painon, lisäksi tytön ruumiissa tapahtuu muitakin muutoksia. Rinnat kasvavat, tulee häpykarvoitusta, lantion seutu levenee ja kuukautiset alkavat. Jos raajat kasvavat nopeasti, nuorella saattaa olla vaikeuksia liikkeiden koordinaatiossa. Hän saattaa hävetä tällöin kömpelyyttään. Fyysinen muutos tuo mukanaan uuden ruumiinkuvan ja seksuaalisuuden hyväksymisen. (Aalberg & Siimes 2007, 15-17, 34, 51 & 68.)

Kuukautisten alkamisikä eli menarke on keskimäärin 13-vuoden iässä. Äidin suhtautuminen tyttären fyysiseen kehitykseen ja erityisesti kuukautisten alkuun vaikuttaa tyttären asenteeseen uudesta naiseuden kokemuksestaan. Suuri osa tytöistä suhtautuu myönteisesti ensimmäisiin kuukautisiin. He kokevat sen olevan normaalia ja jopa odotettu pääsylippu naisten maailmaan. Joillekin kokemus voi olla traumaattinen ja häpeiltävä asia. (Aalberg & Siimes 2007, 21, 58 & 60; Näre 2010, 47-48.)

Nuoren psyykkinen muutos on yhtä aikaa sekä kehittyvää että taantuvaa. Tyttöillä taantumisen eli regressio tapahtuu noin 12-vuoden iässä. Se tapahtuu aiemmin ja lievemmin kuin pojilla. Tyttöillä regressio saattaa ilmetä lapsenomaisena käytöksenä kuten kiukutteluna vanhemmille, mustavalkoisena ajatteluna, dramatisoimisena, epäsiisteytenä ja koulumotivaation laskuna. Regressio auttaa selviytymään lapsuudesta ja nuoruudesta ja on siksi normaali ja välttämätön vaihe. Samanaikaisesti nuori kehittyy kognitiivisesti. (Aalberg & Siimes 2007, 67, 79-82 & 87.)

Välillä varhaisnuoren mielestä vanhemmat ovat maailman ärsyttävimpiä ihmisiä, jotka eivät ymmärrä nuoren itsenäistymistarpeita, vaan laativat kritisoitavia sääntöjä. Toisaalta varhaisnuori tuntee halua palata samanlaiseen lapsi-vanhempi -suhteeseen kuin lapsuudessa oli. Varhaisnuori löytää "uuden perheen" ystävien keskuudessa. (Aalberg & Siimes 2007, 15, 17 & 67-69).

2.1.2 Varsinainen nuoruus

Varsinaisen nuoruuden aikana muuttuva ruumis on jo helpompi hyväksyä, mutta uuttakin on tulossa: uudella tavalla herännyt seksuaalisuus. Epävarmuus ja pelot heräävät omasta seksuaalisuudesta: "Kelpaanko minä?", "Olenko tarpeeksi nainen?" ja "Ovatko rintani sopivan kokoiset?". Seurustelusuhteista etsitään narsisti-

sesti näihin kysymyksiin vastauksia. Tytöt luulevat kavereiden olevan seksuaalisesti kokeneempia ja pitävät neitsyyttä taakkana, josta on päästävä mahdollisimman pian eroon. Todellisuudessa nuoret saattavat liioitella kokemuksistaan toisilleen, minkä tutkimuksetkin paljastavat. 100% seitsemäsluokkalaisista, 85% kahdeksäsluokkalaisista ja 70% yhdeksäsluokkalaisista eivät ole olleet yhdynnässä (Aalberg & Siimes 2007, 69-70 & 86; Rinkinen & Aho 2007, 39).

2.1.3 Jälkinuoruus

Myrskyisien vaiheiden jälkeen koittaa tyyni jälkinuoruus. Suhde omaan kehoon ja vanhempiin on vakautunut. Nuori hyväksyy lapsuuden olevan jo takanapäin. Vanhemmat eivät ole enää samanlaisia kuin lapsuudessa. Nuori rakentaa vanhempiinsa uutta, aikuista suhdetta. Seurustelusuhhteissa käännetään jo katse itsestä toiseen: ymmärretään toisen tunteita ja otetaan toinen huomioon. Jälkinuoruudessa nuori saa suuremman roolin kuin ennen. Perheenjäsenyyden lisäksi hänestä tulee osa yhteiskuntaa. Aikuistumisen lähestyessä nuoren täytyy pyrkiä kohti itsenäisyyttä. Hänen on päätettävä asioita itse. Työ- ja perhe-elämä ovat kohta osa nuoren aikuisen elämää. (Aalberg & Siimes 2007, 67-68 & 70-71.)

2.2 Tytön ympärillä

2.2.1 Kasvata tytöstä nainen

Naiseksi kasvaminen ei ala sukukypsyystä, vaan jo ennen ensimmäisistä elinpäivää äidin kohdussa. Sikiön kehittyessä ja äidin sydämenääntä kuunnellessa tytön oma hormonieritys alkaa ja näkyy tulevaisuudessa rytmisinä kuukautiskierroina. Äidin antama huolenpito vaikuttaa tyttären tulevaan minuuteen ja itsetun-

toon. Äiti on tyttären ensimmäinen rakkauden ja ihailun kohde. Tyttö tarvitsee jokaisessa kehitysvaiheessaan riittävästi äidin läsnäoloa, kehumista ja rakkautta. Jotta tytär pystyy irtautumaan äidistään, hänen tulee kokeilla itsenäistymispyrkimyksiään pitkin kehitystä ja samaistuttava äitiinsä. (Aalberg & Siimes 2007, 104-106.)

Tyttö tarvitsee myös isää. Tytön on samastuttava äidin lisäksi myös isäänsä, jotta irtautuminen onnistuisi murrosvaiheessa. Kuten äidin rakkaus, myös isän hyväksyvä käytös tyttärtään kohtaan vaikuttaa tulevaan. Tytön ensimmäinen kohtaaminen vastakkaisen sukupuolen edustajan kanssa on isän sylissä. Turvallisen sylin saaneella tyttärellä on paremmat mahdollisuudet onnistua parisuhteessa. Onnistuneen isän tytär hyväksyy muuttuvan ruumiinsa. Isä on myös tärkeä tekijä äidin tukijana. Kuitenkin nykyään molempien biologisten vanhempien läsnäolo samassa taloudessa alkaa olla harvinaisempaa kuin ennen: vain puolet nuorista asuu molempien biologisten vanhempien kanssa. (Aalberg & Siimes 2007, 106-108; Jokinen 2008, 124.)

Vanhemmat parisuhteessa ja yksilöinä luovat tyttarelleen käsityksen naisen roolista. Äidin itsetunto on yhteydessä tyttären itsetuntoon. Esimerkiksi, jos äiti on ylpeä naisellisuudestaan ja kurveistaan, on tyttärenkin helpompi hyväksyä muutokset ruumiissaan. (Näre 2010, 45-46.) A-lehdet Oy:n ja Demi-lehden tutkimuksen mukaan suurin osa 12-19-vuotiaista tytöistä näkivät maailman kauneimpana naisena oman äitinsä. Oma äiti päihitti muun muassa Eva Longorian ja Jessica Alban. 21% vastaajista kertoi ihailevansa äitiään eniten. (A-lehdet Oy/Demi 2008, 4 & 8.) Tytär myös tarkastelee isänsä ajattelua naisista ja naiseudesta (Näre 2010, 45-46).

Jotta vanhemmat pääsisivät tytön maailmaan, on heidän luotava keskinäinen luottamus tyttärensä kanssa. Terve kiintymyssuhde ja luottamus alkavat tytön en-

simmäisistä elinhetkistä. Kiintymyssuhde saattaa kuitenkin rakoilla tai saada uuden mahdollisuuden tytön ollessa murrosiässä. Tunnekasvatus toimii kiintymyssuhteen liimana. Käytännössä tämä näkyy arjessa esimerkiksi näin: Vanhemmat tietävät missä heidän tyttärensä liikkuu viikonloppuna ja tytär uskaltaa kertoa asioistaan vanhemmilleen tietäen saavansa tukea ja rakkautta. (Näre 2010, 43-47 & 50.) Tämä ihanne näkyy todellisuudessa tutkimuksissa näin: 34% nuorista kertoi, etteivät heidän vanhempansa tiedä aina lastensa viikonloppuiltojen viettopaikkaa (Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos 2010, 7). Tyttöillä, joilla on korkea itsetunto, pysyivät kertomaan huolistaan vanhemmilleen ja kokivat vanhemmillaan olevan aikaa tyttärelleen (A-lehdet Oy/Demi 2008, 9).

2.2.2 Grl - media ja teknologia tytön elämässä

Vaikka vanhemmat ovat myös eläneet nuoruuden, he eivät ole kokeneet sitä samassa ympäristössä kuin tyttärensä. Media ei lopeta laajenemistaan ja juuri kun vanhemmat ovat opiskelleet IRC-gallerian, on heidän jo tutustuttava Facebookiin. Internet saattaa korvata liian aikaisin lopetettuja leikkejä ja vanhempien poissaoloa. (Näre 2010, 43, 50.)

Median syöttämä pornografinen, kielletyn ja sallitun rajoja koetteleva mielikuva naisesta ei ole helppoa pureskeltavaa nuorelle tytölle. Mainonta kertoo tytölle mitä hänen kuuluisi näyttää ja millaisia tuotteita käyttää. Mainontaa tapahtuu myös toiseenkin suuntaan. Tytöt ylläpitävät omia nettisivujaan esimerkiksi IRC-galleriassa ja luovat sinne "brändiminänsä" - mitä rohkeampi kuva, sitä enemmän kävijöitä ja julkisuutta. Toisaalta liian paljastavien kuvien julkaisija saattaa joutua "huorittelun" kohteeksi. (Näre 2010, 48-49, 53.)

2.2.3 "Sisters! 4 ever 2gether!" – tytön kaverit

Murrosikäinen tyttö viettää suurimman osan päivästänsä kavereidensa kanssa ja perhe jää pienemmälle huomiolle. Kaveriryhmästä tyttö saa vertaistukea murrosiän vaikeuksista selviämiseen. Tyttö tarvitsee kavereita irrottautua vanhemmistaan ja oppiakseen sosiaalisia taitoja. Nuorelle syntyy tarve olla yhtä oman ryhmän kanssa. Heitä yhdistävät yhteiset mielenkiinnon kohteet, ideologia ja yhtenäinen tapa toimia. Ryhmässä nuoret tukevat toisiaan ja ryhmästä riippuen joko kehittyvät tai taantuvat (Näre 2010, 50, 54; Aalberg & Siimes 2007, 71-73.) 12-19-vuotiaat tytöt kokivat tyttöystävien ja kavereiden luovan eniten ulkonäköpaineita jättäen media toiseksi (A-lehdet Oy/Demi 2008, 6, 14).

3 TYTÖN HENGELLISYYS

Millainen voi olla 13-16-vuotiaan tytön usko? Mihin hän uskoo ja miten hän ymmärtää uskonnollisia käsitteitä? Miten hän suhtautuu kirkkoon ja miten kirkko ottaa vastaan hänet?

3.1 Nuoren hengellisyys

Nuoruuteen kuuluu älyllistäminen. Uskonto voi olla yksi tapa älyllistämisessä (Aalberg & Siimes 2007, 88). Jean Piaget'n jakaa kehitysteoriassaan lapsen kehityksen neljään vaiheeseen: sensomotoriseen, esioperationaaliseen, konkreettisten operaatioiden vaiheeseen ja muodollisten operaatioiden vaiheeseen. 12-14-vuotiaat nuoret kuuluvat muodollisten operaatioiden vaiheeseen. Nuori pystyy tällöin abstraktiin ajatteluun ja ymmärtää paremmin myös uskontoon liittyviä käsitteitä kuten hyvyys, pahuus ja hengellisyys. Nuori pystyy jo hahmottamaan Raamatun kertomuksia ja vertauksia. James W. Fowler ja Fritz Oser puoltavat Piaget'n ajatusta siitä, miten kypsä uskonnollinen ajattelu saavutetaan vasta nuoruusiässä. (Holm 2005, 59-60; Pruuki 2010, 225-226.)

2006 vuonna tehdyn uskonnollisuutta koskevaan nuorisobarometriin osallistui 1900 15-29-vuotiasta nuorta (Myllyniemi 2006, 14). Sen mukaan joka kolmas nuori uskoo kristinuskon Jumalaan (Myllyniemi 2006, 76-77). Barometrin mukaan uskonto ja usko kristinuskon Jumalaan ovat tärkeitä pohjalaisille nuorille ja erityisesti tutkimuksen nuorimmille tytöille (Myllyniemi 2006, 65; Helve 2006, 94-95). Nuorten uskonnollisuuteen vaikuttavat vahvasti kodin asenteet uskontoa kohtaan (Helve 2006, 103; Pruuki 2010, 224-225). Barometrin tuloksia pohtineen Helena Helveen mielestä nuoret ovat avarampia uskontoja kohtaan kuin tutkimuksen

vanhimmat vastaajat, koska nuorten arvomaailma ja maailmankuva eivät ole vielä selkeytynyt (Helve 2006, 97).

3.2 Kirkon paikka tytön elämässä

Vuonna 2008 13,2 % 7-14-vuotiaista kävi seurakunnan kerhoissa ja yli 60 000 kouluikäistä seurakunnan leireillä (Jansa 2010, 269). Nuorisobarometri kertoi tyttöjen rukoilevan ja käyvän kirkossa ahkerammin kuin pojat. Rippikoulu ja seurakunnan nuortentoiminta kiinnosti tyttöjä enemmän kuin poikia. Syy tyttöjen uskonnollisuudesta löytyy kasvatuksesta. Tytöille opetetaan enemmän toisista huolehtimista ja yhteisöllisyyttä kuin pojille. (Helve 2006, 93-94, 96.) Koska tytöt kehittyvät poikia aikaisemmin, tyttöjen hengellinen tarve kasvaa nopeammin. Hengellisen elämän löytäminen saattaa varjella tyttöä masennukselta ja yksinäisyydeltä. (Näre 2010, 49-50.)

Nuorilla on tarve kuulua johonkin ryhmään, jolla on samanlaisia arvoja ja normeja. Kuitenkin usko on nuorille yksityisasia, jonka harjoittamiseen he eivät välttämättä tarvitse kirkkoa barometrin tulosten mukaan. (Helve 2006, 106.)

Tyttöjen ja poikien uskonnollisuudessa on eroja myös sisällöllisesti. Poikien uskonnollisuudessa korostuvat mietiskely ja tietopitoinen pohdinta. Tunteet ja persoona ovat tyttöjen uskonnollisuudessa tärkeämmässä asemassa. Syitä eroihin on etsitty biologiasta ja ympäristötekijöistä. Biologian puolelta selitys on ollut esimerkiksi naiseuteen kuuluva voimakkaampi "omantunnon ääni", johon uskonto voi vastata syyllisyydestä vapauttavana tekijänä. Ympäristötekijät eli kasvatusta antaa tytöille enemmän ominaisuuksia joiden arvomaailma on uskonnollisen maailman kanssa samankaltainen. (Pruuki 2010, 227.)

3.3 Tytön paikka kirkossa

Raamatun aikainen kulttuuri oli patriarkaalinen, jolloin naiset ja lapset olivat arvojärjestyksessä miesten jälkeen. Tuon ajan tytöt saatettiin nimetä järjestysnumeron mukaan. Perheenpää päätti, jäisikö vastasyntynyt vauva perheeseen. Kielteisen vastauksen saaneet ja henkiin jääneet tytöt päätyivät usein prostituoiduiksi. Naisella ei ollut juridisia oikeuksia. Hänen tehtävänsä oli hoitaa kotia. Mies hoiti kaiken muun. Jeesus toi uudenlaisen asenteen ja kertoi lasten ja naisten olevan yhtä rakkaita Jumalan luomuksia kuin miehetkin. Tällainen ajattelu on tullut Martti Lutherin kautta nykykirkkoon. Kuitenkin kirkossamme käydään tasa-arvokeskustelua naispappikeskustelujen ympärillä. (Luumi 2010, 207, 209-210, 215-219; Sundblom 2006, 31, 33.)

Kirkko on tehnyt tyttötyötä 1900-luvun alusta alkaen. (Launonen 2010, 252). Sen keskeisimpiä työmuotoja ovat kerhot, leirit, retket, aamu- ja iltapäivätoiminta ja partio. Tyttötyön tärkein tehtävä on tukea tytön hengellistä kasvua yhdessä perheiden, kummien ja koulujen kanssa. (Jansa 2010, 267-272, 279.)

3.4 Kokkolan suomalaisen seurakunnan varhaisnuoriso- ja nuorisotyön tarjonta 13-16-vuotiaille tytöille

Kokkolan suomalaisen seurakunnan varhaisnuorisotyö tarjoaa 13-14-vuotiaille tytöille tyttöleirejä ja retkiä. "Hengarit"-tapaamisissa 12-13-vuotiaat voivat tavata toisiaan, pelata pelejä, kuunnella musiikkia, syödä pientä naposteltavaa ja tavata varhaisnuorisotyöntekijöitä kerran viikossa. 13 vuotta täyttäneet voivat osallistua Abc-koulutukseen, josta saa eväät kerhonohjaajan ja varhaisnuorten leirin isosen tehtäviin. Kansanlähetys järjestää K13-nuorteniltoja. (Tapahtumia ja toimintaa. Kokkolan suomalainen seurakunta-syksy 2009, 11-12; Data Universum Oy 2010a.)

Nuorisotila Monttu on auki joka perjantai teemallisten nuorteniltojen merkeissä. Rippikoulu on neliosainen. Seurakunnan elämään osallistumisen, starttipäivän, leirijakson ja kertauspäivän jälkeen rippikoululaiset konfirmoidaan. Rippileirin jälkeen nuori voi osallistua isoskoulutukseen ja hakea isostehtäviin. Soluja eli raamattupiirejä on viisi erilaista: viimekesän rippikoululaisille, toissa vuoden rippikoululaisille, pojille, tytöille ja niille, joille kristinuskon perusasiat on jo hallussa. Jokavuotisen Kokkola-gospel -tapahtuman lisäksi nuori seurakunta osallistuu muihinkin tapahtumiin kuten Maata Näkyvissä -festivaaliin. Viikonvaihteleirejä järjestetään pitkin vuotta. Nuoret on otettu huomioon myös jumalanpalveluselä-mässä viikkomessujen lisäksi gospelmessuissa ja kuukausittaisissa nuortenmes-suissa. Nuorisotyö on jalkautunut myös internettiin. Kokkolan rovastikunnan yh-teisillä kotisivuilla ja Facebook-sivuilla nuoret voivat keskustella keskenään ja työntekijät voivat tiedottaa toiminnasta. (Tapahtumia ja toimintaa. Kokkolan suomalainen seurakunta-syksy 2009, 12; Data Universum 2010b.)

4 MISTÄ ON SISKOT-LEIRI TEHTY

Kokkolan suomalaisen seurakunnan varhaisnuorisotyö ja nuorisotyö järjestivät 13-16-vuotiaille tyttöleirin 9.-11.10.2009. Vasikkasaareen saapui 18 leiriläistä, 4 isosiskoja ja 5 ohjaajaa pohtimaan nuorena naisena olemista. Tämä oli toinen Siskot-leiri Kokkolan suomalaisessa seurakunnassa.

4.1 Leirin tavoitteet

Leirin tavoitteena oli järjestää 13-16-vuotiaille tytöille mielekäs leiri, joka tarjoaa tukea naiseksi kasvamisessa kristillisellä arvopohjalla. Tytöt voivat nähdä itsensä arvokkaina ja kauniina Jumalan luomuksina. He voivat ymmärtää elämänvaihtaan vertaisryhmän kautta.

4.2 Leirinohjaajat

Leirin ohjelma- ja turvallisuusvastaavana toimi varhaisnuorisotyön tyttötyöntekijä Seija Pekola. Toisena varsinaisena leirinohjaajana toimi äitiyslomaa viettävä nuorisotyönohjaaja Heli Järvi. Apuohjaajina toimivat minun lisäksi kaksi muuta: Sanna Räisänen ja Eerika Tikkakoski, jotka olivat ”kerhonvetäjäkonkareita”.

4.3 Isosiskot

Leirillä ei ollut isosia, vaan isoskoulutuksen käyneitä isosiskoja. Heitä oli neljä 17–18-vuotiasta nuorta naista. Heidän tehtävinään oli toimia tunnelmannostattajina, keskustelun herättäjinä, apulaisina ja läsnäolijoina. Heitä ei nostettu leiriläisten

joukosta, vaan he olivat tasavertaisia leiriläisten kanssa. He eivät saaneet palkkaa, mutta saivat osallistua maksutta leiriin ja osallistua aivan kuten leiriläisetkin. He toimivat isosiskoina ja eräänlaisina roolimalleina nuoremmille.

5 LEIRIPÄIVÄKIRJA

Pidin koko leirin ajan päiväkirjaa, johon kirjasin kaikki ohjelmaosuudet ja tekemäni havainnot. Seuraavaksi käyn leirin läpi päivä kerrallaan omasta näkökulmasta.

5.1 Perjantai

5.1.1 Aloitus

Leirinohjaajat ja isosiskot saapuivat leirikeskukseen valmistautumaan ennen leirin alkua. Seija ilmoitti, että lääkäri oli määrännyt hänet puhelakkoon. Jos leirin ohjelma- ja turvallisuusvastaava on sairastunut, leiri joudutaan perumaan. Seija halusi kuitenkin, että leiri pidetään. Me muut leirin ohjaajat saimme enemmän vastuuta ja tehtävän toimia Seijan äänenä.

22 leiriläistä saapuivat puoli kuuden aikaan. Leiri aloitettiin Helin pitämällä alkuhartaudella, jonka aiheena oli: mitä on olla osa Jumalan perhettä, ”sisko” toisille. Hartauteen kiteytyi ajatus, miksi olemme leirillä ja miten olemme kokoontuneet kristittyinä ”siskoina” pohtimaan nuoren naisen elämää. Esittelyjen jälkeen kävimme läpi yhteisiä sääntöjä. Halusimme osoittaa luottamusta tyttöjä kohtaan: ”te olette jo sen verran isoja tyttöjä, ettei kaikkea tarvitse sanoa”.

Leiriläiset saivat itse päättää huoneensa ja huonetoverinsa. Huoneet olivat tarkoitettu neljälle hengelle. 5 hengen tiiviillä ryhmällä oli aluksi vaikeuksia sopeutua ajatukseen, etteivät he voi nukkua samassa huoneessa turvallisuussyiden vuoksi. Tunnistin tytöistä kehitysvaiheen, johon kuuluu auktoriteetin antamien sääntöjen

kritisoiminen. Seija sai kuitenkin tytöt ymmärtämään tilanteen ja kompromissikin löytyi: ryhmä sai vastakkain olevat huoneet. Huoneitten ovien ollessa auki, he pystyivät kommunikoimaan keskenään. Kun kaikki olivat majoittuneet, keräsimme leiriläisiltä henkilötietolomakkeet, leirimaksut ja lupalaput kyselyäni varten.

5.1.2 Sonjan tyylijuttu osa 1

Sonja Karhulahti saapui Hius- ja Meikkistudio Matinésta puhumaan tytöille pukeutumisesta, muodista ja tyylistä. Hän oli valmis vastaamaan tyttöjen kysymyksiin. Hän auttoi tyttöjä löytämään itselleen sopivia vaatteita ottaen huomioon heidän ikänsä, tietynlaisen pukeutumisen vaativat tilaisuudet ja tyttöjen oman tyylin. Hänen mukaansa oman tyylin löytäminen on tärkeämpää kuin trendien seuraaminen. Monet nuoret tytöt tuntuvat ajattelevan, että jokaisen tulisi pukeutua orjalaisesti yhdellä tietyllä tavalla, jonka kansikuvat antavat.

Sonja jakoi tyylitesti-lomakkeet kaikille. Tehtävänä oli ympyröidä omaa tyyliään kuvaavia sanoja. En tiennyt maahanmuuttajien kielitasosta, mutta en usko, että he saivat testistä paljon irti, koska sanat olivat muutenkin nuorille vaikeita. Adjektiivit kuten kurvikas, flirttaileva ja konservatiivinen viittasivat siihen, että testi oli alun perin tarkoitettu aikuisille. Testien avulla Sonja etsi tytöille oman tyylytyypin ja kävi niitä seuraavana päivänä läpi.

5.1.3 Anna minulle itseni – ilta naiseudelle

Heli laittoi soimaan leirin tunnusmusiikin, Sister Sledgen kappaleen We are Family, jossa kiteytyi ajatus miten olemme yhtä perhettä Kristuksessa ja näin myös sis-koja toisillemme. Tutustuimme siskoihimme nimileikkien avulla. Ryhmä jaettiin

viiden hengen ryhmiin, joissa ryhmäläisten tuli piirtää kukka, jossa jokaisella oli oma terälehtensä. Terälehteen jokainen kirjoitti 3 ominaisuutta, joita muilla ryhmäläisillä ei ole. Kukan keskustaan ryhmäläiset kirjoittivat 5 heitä yhdistävää asiaa. Mieleenpainuvien kukan keskustaan kirjoitettu asia oli mielestäni tämä: ”Meillä kaikilla on unelma”.

Seuraavaksi leiriläiset jaettiin kahteen ryhmään kilpailemaan sukkulaviestin tyyliin. Jonon ensimmäinen käveli salin toiseen päähän, puki valmiina olevat hauskat vaatteet päälleen, poseerasi, otti kyseiset vaatteet pois ja käveli takaisin joukkueensa luo. Tyylisukkulaviestin jälkeen kaikki menivät ringiin. Ringissä yksi laitto ilmeen kiertämään, jonka kaikki toistivat omalla vuorollaan. Ilmeilyn jälkeen oli vuorossa ”mielialakävely”. Tytöt kiertelivät ympäri salia ja kun Heli sanoi stop, oli jokaisen löydettävä itselleen pari, jota tervehtiä annetulla tavalla. Erityistä hilpeyttä aiheutti leikin viimeinen tapa: tervehdi, niin kuin kävelisit ensimmäistä kertaa äitisi korkokengissä. Kaikki saivat olla mukana, ujoimmatkin rohkaistuivat ja kaikilla oli hauskaa.

Puhuimme Irc-galleriaan ja Facebookiin laitetuista kuvista. Ennen kuin kuvat päättyivät nettiin, ne lähes aina käsiteltiin kuvankäsittelyohjelmalla. ”Kukaan ei tarvitse Photoshopia. Jokainen on äärettömän kaunis sellaisena kuin on” oli Helin ajatus, jolla hän johdatteli seuraavaan toiminnalliseen hetkeen. Jokaisesta tytöstä otettiin yksi kuva, jota ei muokattu ja jossa hänellä oli perusilme. Muutamien tyttöjen ensi reaktio oli ”voi ei”. Heitä pelotti, miltä kuva tulisi näyttämään. He saivat näyttää kuvissa omalta itseltään, ei keltään muulta, ilman maskeja ja kuvanmuokkauksia.

Kuvausten aikana muut keskustelivat leiriin liittyvistä toiveistaan ja odotuksistaan. Tytöt toivoivat saavansa uusia kavereita, rentoutumista ja tyttöjen juttuja.

Heidän mielestään oli ihanaa, että kaikki olivat jo vähän isompia tyttöjä, toisin kuin varsinaisilla tyttöleireillä. Seurustelu, eläimet, pojat, muoti ja ystävyys olivat aiheita, joita tytöt toivoivat käytävän läpi. Lopuksi Heli luki Raamatusta Galatalaiskirjeen kohdan 6:14 ja sanoi sitten: ”Meidän tulisi kerskailla rististä, eikä siitä miten kalliit vaatteet meillä on tai kuka stylisti sulla on.”

Iltatoimien jälkeen oli vielä iltahartaus. Lattialla oli sydänkorteista muodostuva risti. Hartaudessa Heli puhui uniikkiudesta. Jokaisella on geenien tuoma ulkonäkö. Jokainen on ainutlaatuinen ja äärettömän arvokas.

5.2 Lauantai

5.2.1 Aamuhartaus

Yö oli rauhallinen ja aamupala maistui. Päivä lähti käyntiin hartaudellani, jonka aiheena oli Jeesuksen kohtaama nainen kaivolla. Olin piirtänyt kalvolle havainnollistavat kuvat, joiden avulla kerroin, miten muiden halveksima samarialainen nainen oli Jeesukselle hyvin arvokas. Miten me olemme kaikki arvokkaita Jumalalle riippumatta siitä, mistä olemme kotoisin ja millainen tausta meillä on. Viittasin myös samana päivänä vietettävään Aleksis Kiven-päivään: meillä on mahdollisuus lukea Raamattua omalla kielellä, mikä ei ollut vielä Jeesuksen aikaan mahdollista varsinkaan tytöille ja naisille.

5.2.2 Sisaruuden verkosto

Jokainen sai kaksi paperia, joista toiseen piirrettiin oma kuva sellaisena kuin itsensä näkee. Toiseen paperiin tuli ihanneminä eli kolme asiaa, jotka tytöt halusivat

muuttaa itsessään. Tytöt kirjoittivat paperiin myös, miten nämä muutokset vaikuttaisivat konkreettisesti heidän elämäänsä ja miten tärkeitä muutokset olisivat. Tässä esimerkkejä toiveista: "Jos minulla olisi hyvä näkö, en tarvitsisi silmälaseja", "Säästäisi rahaa, kun ei tarvitsisi meikata ja pitää ihoa kunnossa" ja "Jos olisi paremmat aivot, pärjäisin paremmin koulussa". "Aina itse on se ankarin tuomari itselleen", Heli totesi ennen kuin äänensä takaisin saanut Seija aloitti oman osuutensa.

Seija pyysi jokaista tuomaan jonkun itselle tärkeän esineen lattialle. Suosituimpia tavaroita olivat kännykät ja korut. Silmiini pisti erityisesti nalle, suoristusrauta, tyyny ja vaaleanpunainen pahvista askarreltu kala. Päädyin kalaan, kun jokainen sai ottaa jonkun muun henkilön esineen lattialta. Pienissä ryhmissä otimme selvää, kenelle esine kuuluu ja miksi se on hänelle tärkeä. Tämän osuuden avainsana oli Valinta.

Kaikki ottivat itselleen parin. Jokainen sai paperin, joka taitettiin kolmeen osaan haitarin malliseksi. Paperin "etukanteen" piirrettiin oma kuva, sisäpuolelle ihanne minä ja pari piirsi paperin omistajan kuvan "takakanteen". Tällä kertaa sai käyttää värejä, kuvioita ja abstrakteja kuvia, jos halusi. Muutamat myönsivät piirtäneensä ihanneminä -kuvaan itsensä laihemmaksi. Monet yllättyivät haitarin viimeisestä kuvasta positiivisesti. Kuvien jälkeen parit kommunikoivat taputtamalla ja olivat toiselle ilmepeilinä. Tämän osuuden nimi oli Uskaltaa.

5.2.3 Naisellisuuspatsaat

Pidin ulkoiluhetken lentopallokentällä, jossa tytöt saivat tehdä huoneryhmissä naisellisuutta kuvaavan patsaan hiekasta ja luonnon materiaaleista. Hiekasta, ok-

sista ja lehdistä muodostui esimerkiksi huulet, silmä ja helminauha. Valitsin Sannan ja Eerikan virallisiksi tuomareiksi, jotka antoivat kaikille lopuksi voittajaruusukkeet. Itse pidin ”huulet sydämen sisällä” -patsaan tekijöiden ideasta: ”Naisessa on muutakin mukkeaa kuin peppu ja tissit: huulet ja sydän.”

5.2.4 Wild Child-elokuva

Ulkoilun jälkeen rentouduimme katsomalla Wild Child- nimisen elokuvan. Salissa odotti kankaalle heijastettu elokuva, lattialle laitettut patjat ja keittiöltä saadut sip-sit, vihannekset ja muut herkut. Elokuvan perusjuoni menee näin:

”Los Angelesissa asuva kuusitoistavuotias Poppy Moore on ökyrikas ja itsekeskeinen hemmoteltu kakara. Hurjien juhlien mennessä pahasti penkin alle Poppyn isä päättää lähettää tytön englantilaiseen sisäoppilaitokseen parantamaan tapojaan. Poppy haluaa epätoivoisesti paeta, ja yrittäessään tulla erotetuksi koulusta amerikkalaisprinsessa kohtaa vertaisensa: brittitytöt ja -opettajat, jotka eivät suvaitse hänen oikkujaan.

Vihdoin Poppy tajuaa, että pahan tytön keinoilla ei pitkälle pötkitä. Uusien ystävien ja kämppistensä avulla hän ryhtyy toteuttamaan lopullista pakosuunnitelmaansa. Samalla hän huomaa, että hänen olisi-kin syytä jäädä...” (Wild Child 2008.)

Elokuvasa käsiteltiin muun muassa käyttäytymisnormeja, seksuaalisuutta, kauristautumista, ystävyyttä, koulunkäyntiä, ihastumista, omien juurien löytämistä, kiusaamista ja juhlapukeutumista. Näitä aiheita käsitelimme leirin aikana elokuvan ulkopuolellakin. Elokuva oli nuorisoelokuvaksi poikkeuksellisen tyttömäinen, humoristinen ja positiivinen.

5.2.5 Sonjan tyylijuttu osa 2

Sonja jakoi leiriläiset kuuteen tyylytyyppiryhmään eilisten testien perusteella. Ryhmät olivat nimeltään: dramaattinen, klassinen, luonnollinen-maskuliini, romanttinen, tyttömäinen ja luonnollinen-feminiini. Jokainen ryhmä sai tehdä tyylytyyppiään kuvailevan kuvakollaasin Sonja antamista lehtikuvista. Lisätehtävänä oli tehdä kuvakollaasi Sonjan antamasta juhlatilaisuudesta. Esimerkiksi miten pukeudut konfirmaatioon. Kollaasit käytiin läpi ja Sonja kommentoi kollaaseja. Monille leiriläisille jäi mieleen miten Sonja kannusti tyttöjä pukeutumaan lähes jokaisessa juhlatilanteessa jakkupukuun. Ymmärsin tyttöjen reaktion, koska itse olen kokenut oloni mukavaksi jakkupuvussa vasta täysi-ikäisenä.

5.2.6 Juhlailallinen

Monia tyttöjä oli jo aiemmin askarruttanut, miksi leirikirjeessä pyydettiin ottamaan ”ykköset” eli juhlavaatteet mukaan. Nyt he saivat pukea ne päälleen ja valmistautua juhlaillallista varten. Kaikki tytöt olivat kauniita, pöydillä oli valkoiset liinat, ruoka oli todella hyvää ja jälkiruoka herkullista. Jälkiruoan hakemiseen liittyi pieni lisäkohta. Tytöt saivat viedä jälkiruoan haluamalleen siskolle ja sanoa syynkin, jos halusi. Sielun ravintoa illalliseen toivat isosiskot ihanalla puheellaan siitä, ettei ulkonäköään kannata liikaa murehtia, vaan tärkeämpää on keskittyä sisäiseen kauneuteen.

Illallisen jälkeen kokoontuimme saliin Seijan johdolla puhumaan hieman pojista, ihastumisesta ja seksistä. Seija halusi jakaa oman ihastumiskertomuksensa, joka sai tytöt nauramaan. Seksistä Seija opetti, ettei tytöillä ole siihen mitään kiirettä ja rohkaisi heitä sanomaan ei, jos vähänkin tuntui pahalta. Lopuksi kuvittelimme yhdessä jokaisen tytön kohdalla, minkä maan prinsessoja he voisivat olla. Juttu-

tuokion jälkeen tytöt menivät pesemään juhrameikit ja vaihtamaan vaatteet lämpöisiin ulkoiluvaatteisiin.

5.2.7 Kynttilärataa pitkin iltahartauteen

Iltahartaus alkoi saunatuvalta, josta jokainen lähti kulkemaan pihalle sytytettyjen ulkotulien muodostamaa reittiä. Reitin alussa oli kyltti: ”Anna Jumalan hemmotella sinua”. Matkan varrella oli kaksi kylttiä, joissa oli ajatuksia siitä, että olemme Jumalan silmissä arvokkaita ja että Jumala on aina meidän vierellämme jakamassa sen hetkisiä tunteita. Reitin viimeisessä kyltissä oli kolmiyhteisen Jumalan siunaus. Reitti päättyi hartaustilaan, johon oli muodostettu tuikuista risti.

Seija kertoi, miten Raamatun naiset ovat vaeltaneet maasta toiseen. Meistä jokainen on maahanmuuttaja. Seija suositteli tyttöjä tutustumaan Suomen naisten historiaan ja heidän vaelluksiin. Meistä jokainen saa kuulua Jumalan naisiin ja ehkä jonain päivänä kertoa kertomuksia naisten menneisyydestä omalle tyttärelleen. Jumalan naisten vaellus jatkuu.

5.3 Sunnuntai

5.3.1 Aamupalaa ruumiille ja sielulle

Aamupalalla tuli viimeinenkin toiveaihe puheeksi: eläimet. Vaikka molemmat yöt menivät rauhallisesti, olivat tytöt väsyneempiä kuin lauantaiamuna. Onneksi syysloma oli vasta alkanut.

Hartaustilan lattialle oli aseteltu perjantaina otetut valokuvat sydämen muotoon. Olimme kirjoittaneet jokaiseen valokuvaan: ”Kiitos leiristä! Olet kaunis!” Heli kertoi hartaudessa tarinan uudesta ja vanhasta sangosta. Vanha sanko oli jo kulunut, häpesi vanhuuttaan ja vuosi vettä. Uusi sanko oli ylpeä, tehokas ja kiiltävä. Puutarhuri pyysi sankoja katsomaan polkuja joita kulkiessa hän oli kantanut molempia sankoja. Vanhan sangon puoleinen polun reuna kukoisti.

5.3.2 Vastauksia ja ideakortteja

Tytöt olivat saaneet kirjoittaa meille kysymyksiä nimettömänä eteisen laatikkoon. Kysymykset koskivat esimerkiksi Seijan puheliaisuuden syytä, kauneusvinkkejä ja merkkivaatteita. Terveisiäkin laatikkoon oli sujahtanut: ”On kivaa! Onhan ensi vuonnakin Siskot-leiri?”

Seija laittoi pöydälle kuvallisia Ideakortteja, joista jokainen sai valita kolme korttia. Yksi joka kuvaa lapsuutta, toinen nykyistä minää ja kolmas tulevaa. Lapsuuskuvista löytyi kavereita, harrastuksia, kasvamista, luontoa, leikkimistä, perheenjäseniä ja lemmikkejä. Nykyhetkessä oli kavereita, myrskyjä ja karikoita, itsenäistymistä, seurustelua ja harrastuksia. Äitiys, ammatti, ajokortti ja oma koti löytyivät tulevaisuudesta. ”Pitää katsoa taakse, jotta ymmärtää itseään paremmin ja ymmärtää tulevaa”, Seija neuvoi.

5.3.3 Kysely

Kaikki, jotka olivat tuoneet lupalapun, osallistuivat kyselyyni. Ohjeistin tytöille kyselyn. Kävin kyselyn kohta kohdalta läpi. Koska kyselyyn osallistui odotettua vähemmän, päätin ottaa kolme täysi-ikäistä isosiskoja mukaan. Yksi isosisko oli

vielä 17-vuotias, eikä halunnut pyytää lupaa puhelimitse. Olin mukana koko hetken. Salissa oli hiljaista. Aikaa oli varattu 45 minuuttia ja viimeinen lähti 35 minuuttia kirjoitettuaan, joten aikaa oli riittävästi. Ruoan jälkeen tarjosin kaikille karkkia kiitokseksi leiristä – myös niille, jotka eivät osallistuneet kyselyyn.

5.3.4 Lopetus

Ruoan jälkeen siivosimme ja pakkasimme. Pidimme loppukokoontumisen salissa. Jokainen sai sanoa yhden eläimen, joka kuvasti omasta mielestä parhaiten leiriä. Suosituin eläin oli koira. Koira on käsittääkseni monien lempieläin, joten uskon tyttöjen pitäneen leiristä tämän kyselykierroksen perusteella. Rukoilimme Isä meidän -rukouksen, halasimme ja sanoimme näkemiin.

6 TUTKIMUKSEN TAVOITE JA MENETELMÄT

6.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelmat

Idea tutkimukseen lähti varhaisnuorisotyön tyttöyöntekijältä Seija Pekolalta. Hän järjesti ensimmäisen Siskot-leirin vuonna 2008 yhdessä nuorisotyönohjaaja Heli Järven kanssa. Heli Järven ollessa äitiyslomalla pidin hänen kehittämäänsä Tyttöjen angsti -solua. Solun pitämisen myötä kiinnostukseni kristillistä tyttötyötä kohtaan kasvoi ja Siskot-leiri kuulosti sopivalta aiheelta opinnäytetyöksi.

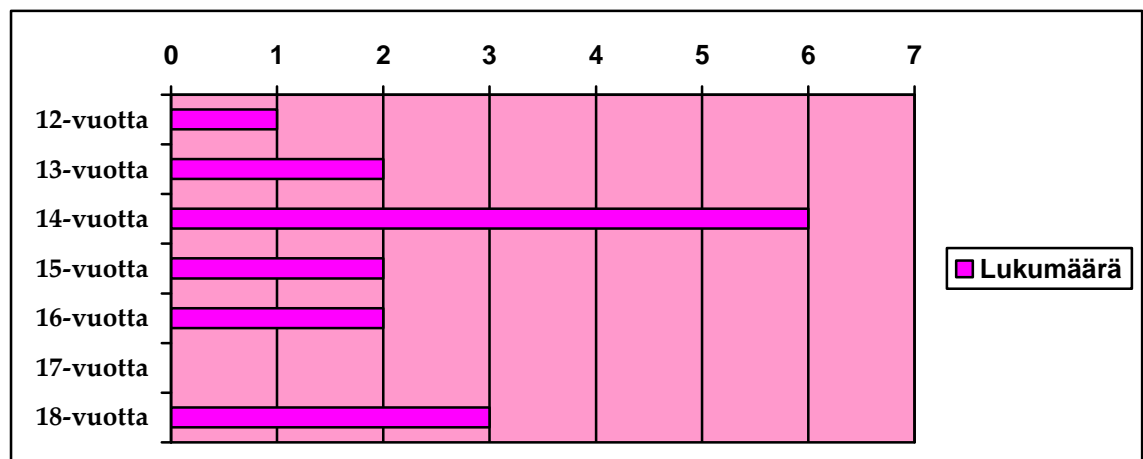
Tutkimukseni tarkoituksena oli olla mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa 13-16-vuotiaille tytöille Kokkolan suomalaisen seurakunnassa Siskot-leiria ja kerätä osallistujilta palautetta leiristä. Tutkimuksella haluttiin selvittää, miten leiriin osallistuneet 13-16-vuotiaat tytöt kokivat leirin yksittäiset ohjelmaosuudet ja leirin kokonaisuutena. Tutkimuksella koottiin myös leirille osallistuneiden tyttöjen mielipiteitä siitä, miten heidän mielestään leiriä voisi kehittää ja miksi on tärkeää, että seurakunta järjestää heidän ikäisilleen tytöille Siskot-leirin kaltaista toimintaa. Tutkimuksen tavoitteena oli löytää keinoja kehittää Siskot-leirin kaltaista tyttötyötä 13-16-vuotiaiden tyttöjen osalta.

Tutkimusongelmat:

1. Mitä leiriläiset pitivät leiristä kokonaisuutena?
2. Mitä leiriläiset pitivät yksittäisistä ohjelmaosuuksista?
3. Miten leiriä voisi kehittää?
4. Miksi on hyvä, että seurakunta järjestää 13-16-vuotiaille tytöille Siskot-leirin kaltaista toimintaa?

6.2 Tutkimusmenetelmä ja tutkimuskohteen kuvaus

Tutkimus oli luonteeltaan kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Leiriläiset vastasivat palautemuotoiseen kyselyyn leirin lopussa. Kysely teetettiin lomakekyselynä huoltajiltaan luvan saaneille yhteisessä tilassa, jossa olin itse paikalla ohjeistamassa kyselyn täyttämistä ja vastaamassa mahdollisiin kysymyksiin. Kysely teetettiin myös kolmella ”isosiskolla”, jotka olivat täysi-ikäisiä. Neljäs ”isosiskoista” oli 17-vuotias, eikä saanut lupaa kyselyyn.

KUVIO 1. Kyselyyn osallistujien ikäjakauma (N=16)

KUVION 1 mukaan leiriläisten ikä jakautui viiteen ryhmään. Suurimpaan ikäryhmään kuuluvat 14-vuotiaat, joita on 6 tyttöä. Leiriläisten keski-ikä on 14,1 vuotta. ”Isosiskoista” kolme täysi-ikäistä osallistui kyselyyn. Tutkimuksen otos on 16 (13 leiriläistä ja 3 ”isosiskoja”) ja vastausprosentti on 72%.

Tiedote tutkimuksesta (LIITE 1) lähetettiin leirikirjeen yhteydessä muutama viikko ennen leirin alkua. Tiedotteen mukana oli myös kaavake (LIITE 1), jolla leiriläisten huoltajat antoivat tyttärelleen luvan osallistua tutkimukseen. Tiedotteessa oli yhteystietoni vanhempien ja leiriläisten mahdollisia kysymyksiä varten.

Kysely tapahtui kyselykaavakkeella (LIITE 2), jossa oli 12 kysymystä. Kaikki kysymykset olivat avoimia. Kahdeksaan kysymykseen kuului lisäksi arvosanan anto kysymyksen kohteelle. Tytöt vastasivat kyselyyn yleisesti ottaen huolella ja riittävästi. Tyhjiä kohtia ei ollut. Tutkimusongelmat pyrittiin huomioimaan mahdollisimman laajasti kyselykaavakkeen laadinnassa. Sain kaikkiin ongelmiin vastauksia, joten koen kyselyn täyttäneen tarkoituksensa.

6.3 Tutkimusaineiston analysointi

Tutkimusaineisto käytiin läpi lukemalla useaan kertaan leirin jälkeen. Vastaukset litteroitiin ja jaoteltiin tutkimusongelmittain tammikuussa 2010. Arvosanakysymyksistä rakennettiin taulukot ja laskettiin jokaisen keskiarvot. Taulukkojen avulla selvitettiin eri ohjelmaosuuksien suosio ja koko leirin arvosana numeroina. Leiriläisten ja "isosiskojen" vastaukset käsiteltiin erillään toisistaan, jotta saatiin tietoa palautteesta kahdesta eri näkökulmasta.

6.4 Tutkimuksen luotettavuus

Leiriläisiä ja "isosiskoja" oli yhteensä 16, joista 13 leiriläistä ja 3 "isosiskoja" vastasivat kyselyyn. Korkea vastausprosentti tuo tutkimukselle luotettavuutta. Tutkimuksen vastausprosentti on 72 %. Koska lähes kaikki leiriläiset ja "isosiskot" osallistuivat kyselyyn, vastauksista saadaan kattava kuvaus Siskot-leiristä ja sen toimivuudesta leiriläisten ja "isosiskojen" näkökulmasta.

Monet tyttökulttuuria käsittelevät teokset keskittyvät kuitenkin marginaaliryhmiin kuten kettutyttöihin, skinheadtyttöihin ja helsinkiläisiin "vihaisiin" tyttöihin.

Tutkimukseen haluttiin oikea ja nykyaikainen kuva tyttöjen maailmasta. Tutkimuksen ulkopuolelle jätettiin kokonaan ennen 2000-lukua kirjoitetut teokset, koska tyttökulttuuri muuttuu vauhdilla. Esimerkiksi ponit vaihtuvat poikiin aikaisemmin kuin ennen. Minua jäi erityisesti harmittamaan 1992 vuoden Sari Näreen toimittama *Letit liehumaan*. Kirja oli kattava paketti tyttökultuurista, mutta teos oli jo saanut vanhentuneisuuteen liittyvää kritiikkiä:

”Kymmenen vuotta sitten julkaistussa *Letit liehumaan* – teoksessa tietokone näyttelee osaa kirjan kannen kuvituksessa, mutta kirjan sisäsivuilla ei viitteitä tietotekniikan harrastuksiin ole löydettävissä” (Kangas 2002, 21).

7 TULOKSET

Tulokset käsitellään tutkimusongelmittain. Pääpaino käsittelyssä on leiriläisten vastauksissa, mutta myös ”isosiskojen” mielipiteet tuodaan esiin, jos ne poikkeivat kokonaispalautteesta. Aluksi käsitellään mielipiteet leirin yksittäisistä ohjelmaosuuksista ja sen jälkeen koko leiristä. Tämän jälkeen kootaan kehittämisehdotuksia ensi vuoden leiriä varten ja lopuksi leiriläisten ja ”isosiskojen” ajatuksia Siskot-leirin kaltaisesta toiminnasta.

7.1 Mielipiteet yksittäisistä ohjelmaosioista

Suurin osa leiriläisistä piti keskusteluhetkistä. Aiheet olivat mielenkiintoisia ja hyvin mietittyjä ”tyttöjen juttuja”. Yhdessä keskusteleminen sai tytöt pohtimaan ja kuulivat ikäistensä tyttöjen ja ohjaajien erilaisia näkökulmia asioihin. Yksi leiriläinen ja yksi ”isosisko” kertoivat huomanneensa, että vain ryhmästä muutamat pitivät keskustelua yllä eivätkä kaikki uskaltaneet tulla mukaan keskusteluun. Keskusteluhetkien kesto jakoi mielipiteitä. Joidenkin mielestä keskustelut kestivät liian pitkään, kun taas muutamat olisivat voineet vielä jatkaa keskusteluita pidempään.

Hartaudet toivat kaivattuja levähdyshetkiä. Rauhallisuus, teemaan sopivuus, hiljaisuus, illan hämäryys ja rekvisiitta tekivät hartauksista tunnelmallisia. Kaksi leiriläistä iloitsi, kun kaikki osasivat hiljentyä ja keskittyä. Yhden leiriläisen kohdalla nämä asiat tekivät hartaushetkistä niin levollisia, että hän oli omien sanojensa mukaan vähällä nukahtaa.

Naisellisuuspatsaiden tekeminen sai tasavertaisesti sekä positiivista että negatiivista palautetta. 10 leiriläistä ja 3 "isosiskoa" piti patsaiden tekemisestä luovana, hauskana ja uutena asiana, jota oli mukava tehdä yhdessä oman joukkueensa kanssa ja saada samalla raitista ilmaa:

"Hauskaa. Oli kiva olla hetki lapsi ja leikkiä hiekalla. Siin oli hyvä ryhmähenki." Tyttö 4.

Hiekan käytön materiaalina haastavaksi kokivat 6 leiriläistä. Heistä kahdella oli myös vaikeuksia keksiä aiheeseen sopivaa patsasta. Yksi leiriläisistä olisi toivonut, että patsaita olisi palkittu paremmuusjärjestyksessä sen sijaan, että kaikki olivat olleet yhtä hyviä. Yhden "isosiskon" mielestä kaikkien palkitseminen voittajaksi oli hyvä idea.

84,6 % leiriläisistä pitivät Wild Child -elokuvasta. Heidän mielestään elokuva sopi leirillä käytyihin asioihin ja heidän ikäisilleen. Juoni, näyttelijät, tyttömäinen tyyli, huumori ja opettavaisuus saivat myös kiitosta. Elokuva oli jo ennestään tuttu kahdelle leiriläiselle ja yhdelle "isosiskolle", mutta heitä ei haitannut katsoa elokuvaa uudestaan. Kaksi leiriläistä piti elokuvaa tylsänä ja "perus ärsyttävänä". Toinen heistä ajatteli elokuvan sopivan paremmin itseään nuoremmille, 11-14-vuotiaille. Yksi "isosiskoista" jäi pohtimaan elokuva sopivuutta:

"Oikein hyvä, mutta jossain kohissa esim. juhliissa siis näissä bileissä jäi mietityttään miks tämmöstä esitetään seurakunnan leirillä. Toisaalta, onhan se todellisuutta." Isosisko 3.

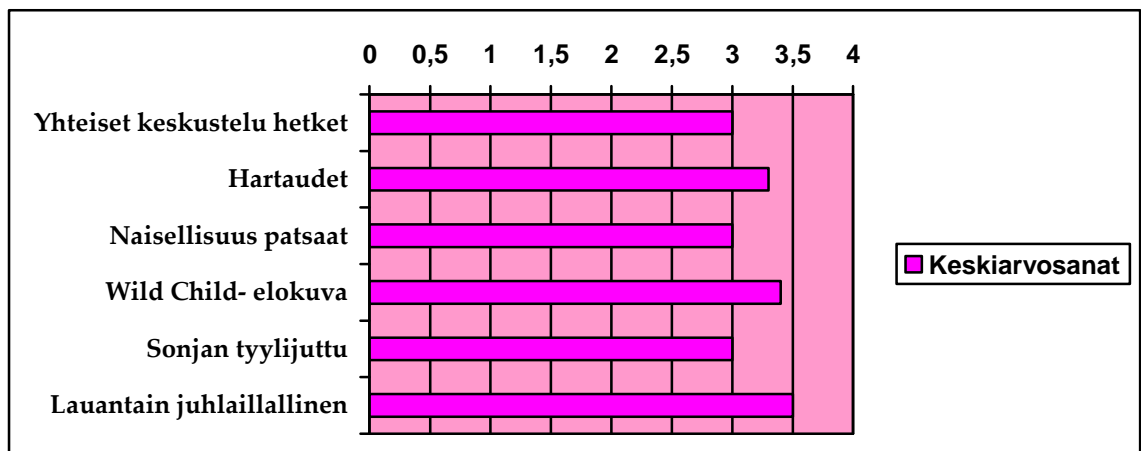
"Elokuvateatterin" tarjonta sai hyvää palautetta, mutta salin valoisuus jäi yhtä katsojaa häiritsemään.

Noin puolen (7 leiriläistä ja 2 "isosiskoa") mielestä Sonjan tyylijuttu ei tuonut uutta ajattelua omaa tyyliään kohtaan tai eivät pitäneet hänen mielipiteitään tärkeinä. Kaksi leiriläistä kyseenalaisti Sonjan ylistämän jakkupuvun käyttöä. He eivät ko-

keneet jakkupuvun olevan heidän ikäänsä sopiva. Yhtä "isosisko" häiritsi tyylien kategorioiminen. Hän koki sen turhaksi. Loput olivat kiitollisia Sonjan antamista neuvoista. He kokivat saavansa rohkaisua omaan tyyliinsä ja värien käyttöön. He olivat saaneet sen, mikä Sonjan tyylijutun tavoitteena oli:

"Olen kaunis omalla tyyllillä. Ajattelutapa vaatteisiin muuttu, eikä tarvi pukea vaatteita, joista ei tykkää." Tyttö 6.

Juhlava pukeutuminen, pöytien kattaus, ruoka, juhlapuhe ja tunnelma tekivät juhlaillallisesta juhlallisen. Erityisesti "ykkösiin" pukeutuminen säväytti tyttöjä ja heistä oli mukava laittautua kauniisti. Yhtä leiriläistä jäi harmittamaan kun hänellä ei ollut juhlavaatteita mukanaan. Juhlaillallinen sai suurimman keskiarvon muihin ohjelmaosuuksiin verrattuna. Sen keskiarvosana on 3,5. KUVIOSSA 2 näkyvät kaikkien ohjelmaosuuksien keskiarvot:

KUVIO 2. Ohjelmaosuuksien keskiarvosanat. (N=16)

7.2 Leiriläisten mielipiteet leiristä kokonaisuutena

Kaikki vastaajat antoivat kiitosta leiristä. Heidän mielestään oli ihanaa kokoontua tyttöjen kesken juttelemaan "tyttöjen juttuja". He kokivat leirillä olevan riittävästi mielekästä toimintaa. Erityisesti mieleen olivat jääneet keskustelut, leikit, kynttilä-

ratana toteutettu lauantai-illan hartaus, elokuva, Sonjan tyylijuttu ja juhlaillallinen. Yksi tyttö olisi toivonut huoneittain jakautuneiden ryhmien kulkevan hitaammin lauantai-illan kynttiläradalla. Kaksi "isosiskoa" oli odottanut Sonjan tyylijutulta enemmän. Yksi leiriläinen oli nukkunut liian vähän kun taas toinen vastaaja olisi halunnut valvoa myöhempään. Kaksi leiriläistä olisi halunnut leirin kestävän pitempään.

Yhden ystäväporukan jakaminen kahteen huoneeseen jäi harmittamaan kahta. Ennestään tuttujen kavereiden kanssa oli mukavaa olla ja yksi leiriläinen kertoi saaneen myös uusia ystäviä leiriltä. Yhtä leiriläistä harmitti, kun hänen ystävänsä ei päässyt leirille. Leirikeskuksen emännät saivat kiitosta hyvästä ruoasta. Ohjaajat saivat paljon hymiöitä ja sydämiä terveisten kohdalla:

"Kiitos teille tästä leiristä eteenkin Seijalle kun jaksoit olla meidän kanssa vaikka olit hiukan kipeä. Olisi kivaa jos Heli ja Anskukin olisivat ensi vuonnakin Siskot-leirillä (SYDÄN) Ja Seija se on vain ihanaa kun joku on puhelias niinkuin aikaisemmin sanoin hyvässä seurassa viihtyy! (Hymiö) KIITOS! Ps. Nähdään ensivuonna! (Hymiö)" Tyttö 2.

Leirin keskiarvosana oli 3,8, kun korkein arvosana oli 4.

7.3 Leirin kehittämisehdotuksia

Samanlaista kuin edellisinä vuosina toivoivat 5 leiriläistä ja yksi isonen. Kauneus, mutta ei meikkaaminen, muotimaailma, mallin työ, vaatteiden sopivuus eri vartatyypeille, vaatteiden sävyjen sopivuus ja erityisesti hiustyyli olivat ehdotuksia ensi vuoden ulkonäköohjelmaosion aiheiksi. Toisiin tutustumista toivoivat kolme leiriläistä.

"Sitte ois hauskaa jos tehtäis illalla pimeällä pihalla jtn jota yleensä ei leireillä tehä" (Tyttö 7.)

Kaksi toivoivat jotain uutta, mutta eivät osanneet sanoa mitä ja yksi jätti vastamatta tähän kysymykseen.

7.4 Siskot-leirin kaltaisen toiminnan kannattavuus

Kahdeksan tyttöä (7 leiriläistä ja yksi "isosisko") eivät halunneet leirille ollenkaan poikia, vaan pitivät vain tytöille tarkoitetuista leireistä. Vain tytöille tarkoitetuilla leireillä tytöt ovat rennompia, uskaltavat olla oma itsensä eivätkä ole jatkuvasti laittautumassa. Leiri on rauhallisempi ja voi puhua vain "tyttöjen juttuja". Yhdelle rippileiri oli riittänyt sekaleiriksi. Kaikki rippikoulun käyneet yhtä lukuun ottamatta olivat vain tytöille suunnattujen leirien kannalla.

Neljä leiriläistä olisi halunnut myös pojat mukaan leirille. Yksi kertoi sekaleirien olleen hausimpia leirejä, joissa oli ollut mukana ja toinen vastaaja kertoi sekaleirien olevan mukavampia kuin tyttöleirit.

Kaksi leiriläistä ja kaksi "isosiskoa" pitivät sekä vain tytöille tarkoitettuja että sekaleirejä yhtä tärkeinä ja halusivat että molempia olisi heille tarjolla. Heistä olisi mukava tutustua myös poikiin:

"On hyvä, että järjestetään tytöille, mutta voisi olla myös sekaleirejä. En tunne hirveästi srk:n tilaisuuksissa käyviä poikia." Tyttö 5.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön tarkoitus oli kerätä Kokkolan suomalaisen seurakunnan varhaisnuoriso- ja nuorisotyön järjestäneeseen Siskot-leiriin osallistuneilta leiripalautetta. Palautekaavakkeessa kysyttiin heidän mielipidettään leirin ohjelmiin, koko leiriin, leirin kehittämiseen ja kannattavuuteen. Nämä olivat tutkimukseni tutkimusongelmia. Sain kaikkiin ongelmiin vastauksen.

Kirjallisen kyselyn teettäminen oli onnistunut menetelmä. Uskon, että tällä tavoin sain aremmatkin leiriläiset kertomaan mielipiteensä. Tytöt vastasivat yleisesti ottaen hyvin avoimiin kysymyksiin ja vain yhden paperin yksi vastauskohta oli jäänyt tyhjäksi. Jos kysely toteutettaisiin nyt uudelleen, voisin kysyä lomakkeella, olivatko vastaajat käyneet rippikoulua. Tähän vastauksen tiesin ennestään vastaukset jo muualta, mutta olisin voinut pyytää vastausta tutkimuksen lukijaa vakuuttaakseni.

Keskusteluhetkissä kaivattiin enemmän keskusteluun osanottajia ja tutustumista lisäämällä olisi voinut rohkaista useampia keskustelemaan aroistakin aiheista. Hartaushetkissä monet osasivat hienosti rauhoittua ja keskittyä, mikä ei ole itseltään selvyys nuortenleireillä. Koska patsaat jakoivat tasaisesti mielipiteitä, koin että se oli tarpeeksi haasteellinen ja mielenkiintoinen. Wild Child -elokuva sopi leiriläisten mielestä hyvin leirin teemoihin tyttömäisenä elokuva. ”Elokuvateatterin” pimentäminen on otettava huomion seuraavassa ”näytöksessä”. Sonjan tyylijutun tilalle on jo ensi vuodeksi suunnitteilla järjestää hiustyylisiin liittyvä ohjelmasio. Juhlavasti pukeutuminen nosti leirin henkeä ja tytöt pitivät laittautumisesta ja juhlavasta ruoasta.

Palautteen pohjalta ja oman havaintoni mukaan leiri oli hyvin onnistunut. Tyttöjen leirillä usein kohtaa kiusaamista, mutta tällä leirillä sitä ei ollut havaittavissa. Vain pienet asiat jäivät leiriläisiä harmittamaan, mutta nekin otetaan huomioon leirin kehittämisessä. Esimerkiksi ensi vuonna pyritään saamaan leirillä ollut ka-veriporukka samaan huoneeseen, jos mahdollista.

Lähes kaikki rippikoulun käyneet tytöt pitivät Siskot-leirin kaltaisista tyttöleireistä, kun taas tyttöleireihin tottuneista tytöistä 7 haluaisivat kokea leirielämää poiki-en kanssa. Tässä voisi olla yksi toimintaehdotus varhaisnuorisotyöntiimille.

Tutkimustuloksia ei voi täysin yleistää kaikkien 13-16-vuotiaiden ajatuksiin Siskot-leirin kaltaisesta toiminnasta. Syitä ovat esimerkiksi leirikulttuurien erot, Kokkolan suomalaisen seurakunnan tarjonta ja leiriosallistujien aktiivisuus. Tutkimusta voisi jatkaa tekemällä kyselyn laadun kehittymisestä ensi vuoden Siskot-leirillä. Tällöin voisi nähdä, miten Sisko-leiri on kehittynyt ja miten 2009 vuonna kirjoitetun palaute on otettu huomioon järjestelyissä. Toinen tutkimuksen laajentamismadollisuus voisi keskittyä leirinohjaajien näkökulmaan. Siinä voisi tutkia missä ohjaajat kokivat onnistuneensa ja missä olisi korjattavaa.

Opinnäytetyön aiheena Siskot-leiri oli mielenkiintoinen. Sain valmiuksia ymmärtää paremmin nuoren tytön elämään. Koin opinnäytetyötä tehdessäni pientä tutkiskelua myös omaan elämään entisenä tyttönä, naiseksi kasvaneena ja tyttöjen kasvattajaksi kouluttautuvana.

Siskot-leiri on saanut osanottajia jo kahden vuoden ajan. Monet mainitsivat joko palautteessa tai suullisesti tulevansa ensi vuonnakin. Koska leirillä on kysyntää, leiri järjestetään ensi vuonnakin entistä tehokkaammin porautuen tyttöjen maailmaan.

LÄHTEET

A-lehdet Oy/Demi. 2008. Demi raportti 2008. Yhteenvedo.

Aalberg, V. ja Siimes, M. 2007. Lapsesta aikuiseksi. Nuoren kypsyminen naiseksi tai mieheksi. Helsinki: Nemo.

Data Universum. 2010a. Kokkolan suomalainen seurakunta: Toimintaa 7-14-vuotiaille. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://kokkola.seurakunta.net/?sid=26> Luettu: 19.2.2010.

Data Universum. 2010b. Kokkolan suomalainen seurakunta: Nuori seurakunta. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://kokkola.seurakunta.net/?sid=26> Luettu: 19.2.2010.

Helve, H. 2006. Nuoret ja usko. Teoksessa T. Wilska (toim.) Uskon asia. Nuorisobarometri 2006. Helsinki: Nykypaino.

Holm, N. 2005. Kehityopsykologian näkemyksiä uskonnonopetukseen. Teoksessa Hilska, P., Kallioniemi, A. ja Luodeslampi, J. (toim.) Uskontokasvatus monikulttuurisessa maailmassa. Helsinki: Kirjoittajat ja Kirjapaja Oy.

Jansa, K. 2010. Varhaisnuorisotyö seurakunnassa. Teoksessa E. Jokinen & H. Pruuki (toim.) Kouluikäisen lapsen maailma. Helsinki: LK-kirjat / Lasten Keskus Oy.

Jokinen, S. 2008. Isänikävä. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Kangas, S. 2002. Tytöt bittien ja pikselien maailmassa. Teoksessa Aaltonen, S. ja Honkatukia, P (toim.) Tulkintoja tytöistä. Tampere: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Launonen, P. 2010. Kristillinen varhaisnuorisotyö 1800-luvun lopulta 2000-luvun alkuun. Teoksessa E. Jokinen & H. Pruuki (toim.) Kouluikäisen lapsen maailma. Helsinki: LK-kirjat / Lasten Keskus Oy.

Luumi, P. 2010. Lapsuuden teologiaa. Teoksessa E. Jokinen & H. Pruuki (toim.) Kouluikäisen lapsen maailma. Helsinki: LK-kirjat / Lasten Keskus Oy.

Myllyniemi, S. 2006. Nuorisobarometri 2006. Teoksessa T. Wilska (toim.) Uskon asia. Nuorisobarometri 2006. Helsinki: Nykypaino.

Näre, S. 2010. Kouluikäinen tyttö. Teoksessa E. Jokinen & H. Pruuki (toim.) Kouluikäisen lapsen maailma. Helsinki: LK-kirjat / Lasten Keskus Oy.

Pruuki, L. 2010. Hengellinen lapsi. Teoksessa E. Jokinen & H. Pruuki (toim.) Kouluikäisen lapsen maailma. Helsinki: LK-kirjat / Lasten Keskus Oy.

Rinkinen, T. ja Aho, T. 2007. Seurusteluun valmistautuminen. Teoksessa L. Martikainen (toim.) Minä – nuori nainen. Eu: Oy UNIPress Ab

Sundblom, M. 2006. Helmijuttu. Kirkon tyttökirja. Saarijärvi: LK-kirjat.

Tapahtumia ja toimintaa. Kokkolan suomalainen seurakunta-syksy 2009. 2009.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. 2010. Peruskoulun yläluokkalaisten ja lukiolaisten hyvinvointi 2000/2001-2008/2009. Kouluterveyskysely 2009. Www-dokumentti. Saatavissa: http://info.stakes.fi/NR/rdonlyres/DC2944EE-0D93-49AB-BA6E-EB07CECB21AF/0/kokomaa_yhdistetty_2009.pdf. Luettu:23.2.2010.

Wild Child. 2008. Tuotanto: Universal Pictures Finland Oy / Sony Pictures Home Entertainment.

SAATEKIRJE

Kokkolassa 1.10.2009

Hei Siskot-leiriläinen!

Olen Anniina Korpi ja opiskelen kansalaistoimintaa ja nuorisotyötä Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulussa. Teen tällä hetkellä opinnäytetyötä, joka käsittelee Siskot-leiriä Kokkolan suomalaisen seurakunnan kasvatustyössä. Tarkoituksenani on kerätä palautetta leiriläisiltä ja tutkia, miten leiri onnistui leiriläisten näkökulmasta. Tutkimuksen tarkoituksena on tuottaa tietoa, jolla tulevia Siskot-leirejä voidaan kehittää entistä parempaan suuntaan ja antaa vinkkejä vastaavalaisten leirien pitämisestä kiinnostuneille varhaisnuoriso- ja nuorisotyönohjaajille.

Leiriläiset antavat palautteen Siskot-leirin päätösvaiheessa Vasikkasaassa sunnuntaina 11.10.2009. Palaute on muodoltaan kyselylomake. Kyselyyn vastaaminen tapahtuu nimettömästi, eikä yksittäistä vastausta voi erottaa tuloksista.

Mikäli sinulla on jotain kysyttävää, ota rohkeasti yhteyttä.

Ystävällisin terveisin,

Anniina Korpi

anniina.korpi@gmail.com

040 8255 212

Näytäthän tämän myös vanhemillesi/huoltajillesi.

Tutkimukseen osallistuaksesi tarvitset vanhempasi/huoltajasi luvan.

Pyydä häntä täyttämään alla olevan kaavakkeen ja ota se täytettynä mukaasi leirille.

LUPA OSALLISTUA TUTKIMUKSEEN SISKOT-LEIRILLÄ 11.10.2009

Nuoreni: _____

saa

ei saa

osallistua tutkimuksen kyselyyn.

Huoltajan allekirjoitus ja nimenselvennys

KYSELYKAAVAKE

Siskot-leiri 9.-11-10.2009

Palaute

Vastaa kysymyksiin ja jatka lauseita mielesi mukaan. Muista perustella mielipiteesi.

Jokaisessa kohdassa voit antaa arvosanan. Voit ympyröidä haluamasi numeron. Arvosana on 1-4 asteikolla, jossa 1= erittäin huono, 2= huono, 3= hyvä ja 4= erittäin hyvä.

Kyselyyn ei laiteta omaa nimeä.

1. Olen _____-vuotias

2. Mikä oli parasta leirillä?

Miksi?

Leirille annan arvosanaksi: 1 2 3 4

3. Mikä asia tai tilanne jäi sinua harmittamaan?

Miksi?

4. Yhteiset keskusteluhetket olivat mielestäni...

Miksi?

Keskusteluhetkille annan arvosanaksi: 1 2 3 4

5. Hartaudet olivat mielestäni...

Miksi?

Hartauksille annan arvosanaksi: 1 2 3 4

6. Naisellisuus-patsaiden tekeminen...

Miksi?

Patsaiden tekemiselle annan arvosanaksi: 1 2 3 4

7. Wild Child-elokuva oli minun mielestäni...

Miksi?

Wild Child-elokuvalla annan arvosanaksi: 1 2 3 4

8. Sonjan tyylijuttu sai minut ajattelemaan tyylistäni, että...

Miksi?

Sonjan tyylijutulle annan arvosanaksi: 1 2 3 4

9. Lauantain juhlaillasta juhlallisinta teki...

Miksi?

Juhlaillalle annan arvosanaksi: 1 2 3 4

10. Toivoisin, että ensi vuoden Siskot-leirillä olisi...

Miksi?

11. Mitä mieltä olet siitä, että seurakunta järjestää vain tytöille tarkoitettuja leirejä (esimerkiksi "sekaleirien" sijaan, jossa on myös poikia mukana)? Miksi?

12. Terveiset leirin vetäjille:

Kiitos kun vastasit! ☺ Palauta laput Anskulle.